178. MEKTUP

١٧٨ – ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الثَّامِنُ وَالسَّبْعُونَ وَالْمِائَةُ : اِلَى الْمِرْزَا مُظَفَّرٍ فِى تَفْوِيضِ شَخْصٍ اِلَيْهِ وَتَرْغِيبِهِ فِى اِتِّبَاعِ النَّبِىِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ﴾

عَظَّمَ اللّٰهُ أَجْرَكُمْ وَرَفَعَ قَدْرَكُمْ وَيَسَّرَ اَمْرَكُمْ وَشَرَحَ صَدْرَكُمْ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَمَا الْحَاجَةُ اِلَى دَلَالَةِ الْمُتَخَلِّقِينَ بِالْاَخْلَاقِ النَّبَوِيَّةِ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى الْاِحْسَانِ وَحُسْنِ الْمُعَاشَرَةِ بَلْ يَكَادُ تَكُونُ تِلْكَ الدَّلَالَةُ دَاخِلَةً فِى سُوءِ الْاَدَبِ غَايَةُ مَا فِى الْبَابِ اَنَّ الْاِنْسَانَ قَدْ يَتَشَبَّثُ وَقْتَ الْاِحْتِيَاجِ بِكُلِّ حَقِيرٍ وَنَقِيرٍ وَيَطْلُبُ تَسَلِّيَةً مِنْ كُلِّ ضَعِيفٍ وَنَحِيفٍ فَبِنَاءً عَلَى ذَلِكَ نَرْتَكِبُ التَّصْدِيعَ لِتَسْلِيَةِ اَرْبَابِ الْمَسْئَلَةِ (أَيُّهَا الْمَخْدُومُ) الْمُكَرَّمُ اِنَّ الْاِحْسَانَ مَحْمُودٌ فِى كُلِّ مَحَلٍّ خُصُوصًا اِلَى جَمَاعَةٍ لَهُمْ قُرْبُ الْجِوَارِ فَقَدْ بَالَغَ النَّبِىُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِى اَدَاءِ حُقُوقِ الْجِوَارِ عَلَى وَجْهٍ ظَنَّ الْاَصْحَابُ الْكِرَامُ مِنْ تِلْكَ الْمُبَالَغَةِ اَنَّهُ سَيُورَثُ الْجِيرَانُ ﴿اَلْمَثْنَوِىُّ﴾:

جون جنين بايكديكر همسايه ايم *توجو خور شيدى وماجون سايه ايم

جه بدى اى مايهء بى مايه كان * كرنكه دارى حق همسايه كان

وَالسَّلَامُ .

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Mirzâ Muzaffer'e yazılmış olup bir şahsın işinin kendisine ısmarlanması ve onu Hz. Peygamber'e (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) tâbi olmaya teşvik etme hakkındadır.

Allah, Peygamberlerin Efendisi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) hürmetine ecrinizi çoğaltsın, kadrinizi yüceltsin, işinizi kolaylaştırsın ve kalbinizi genişletsin.

Nebevî ahlak sahibi olanlara, ihsanı ve insanlarla iyi geçinmeyi tavsiye etmenin ne gereği var. Hatta bu nerdeyse edepsizlik addedilir.

Burada söylenecek olan son söz, insan bazen ihtiyaç anında alçak ve değersiz her şeye sarılır. Her zayıfda ve âcizde teselli arar. Bundan dolayı bu sorunu yaşayan insanları teselli etmek ve onların yardımına koşmak için başınızı ağrıtıyoruz.

Değerli dostum,

İhsan her yerde övülmüştür. Özellikle yakın komşulara yapılan ihsan! Hz. Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) komşu hakkı üzerinde o kadar durdu ki sahabe-i kiram komşunun mirasçı olacağını sandı.[340]

"Birbirimize o denli yakın olduk ki,
Sanki sen bir güneşsin biz de gölgeler!
Ne olur ey garipler yardımcısı,
Çevrede olan herkes de lütfuna ulaşsa!" (Mesnevî).[341]

KELİME ANLAMI

178. ≺ اَلْمَكْتُوبُ الثَّامِنُ وَالسَّبْعُونَ وَالْمِائَةُ Yüz yetmiş sekizinci mektup *(Kime gönderilmiştir?)* **اِلَى الْمِرْزَا مُظَفَّرٍ Mirza Muzaffer'e** *(Ne hakkındadır?)* **فِى تَفْوِيضِ شَخْصٍ اِلَيْهِ Bir kişinin ona ısmarlanması وَتَرْغِيبِهِ Ve onu teşvik hakkındadır** *(Neye?)* **فِى اِتِّبَاعِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Nebî -sallâhu aleyhi ve selem-e tâbi olmaya ≻**

عَظَّمَ اللهُ أَجْرَكُمْ Allah sevabınızı artırsın وَرَفَعَ قَدْرَكُمْ Kıymetinizi yükseltsin وَيَسَّرَ اَمْرَكُمْ İşinizi kolaylaştırsın وَشَرَحَ صَدْرَكُمْ Ve gönlünüze genişlik versin *(Kimin hürmetine?)* بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ Peygamberlerin Efendisi'nin hürmetine عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ Ona ve

[340] Örneğin şu hadislere bkz. Buhârî, Kitâbu'l-Edeb, Bab No. 28, Hadis No. 6015; Ahmed, Hadis No. 22352; Taberânî, el-Kebîr, Hadis No. 7523.

[341] Elimizdeki Arapça nüshada bu şiirin Arapça çevirisi bulunmamaktadır. Şiirin Arapça çevirisi Sönmez neşriyat tarafından yayınlanan Mektûbât nüshasında yeralmaktadır. Arapça çeviri Emîn el-Es'ad'e aittir.

اَلِى (Neye?) Gerçi ne hâcet vardır وَمَا الْحَاجَةُ Salât-ü selam olsun اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ ehline

بِالْاَخْلاَقِ النَّبَوِيَّةِ (Ne ile?) Bezenmiş insanları yönlendirmeye دَلاَلَةَ الْمُتَخَلِّقِينَ Peygamber

عَلَى الْاِحْسَانِ (Neye yönlendirmeye?) Aleyhissalâtü vesselam عَلَيْهِ الصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ ahlakıyla

Hayır işlemeye وَحُسْنِ الْمُعَاشَرَةِ Ve güzel geçinmeye بَلْ يَكَادُ تَكُونُ Hatta neredeyse

غَايَةَ مَا تِلْكَ الدَّلاَلَةُ دَاخِلَةً Bu yönlendirme girmektedir (Nereye?) فِى سُوءِ الْاَدَبِ Edepsizliğe

وَقْتَ (Ne zaman?) Bazen sarılır قَدْ يَتَشَبَّثُ İnsan اَنَّ الْاِنْسَانَ Diyeceğim şu ki; فِى الْبَابِ

وَيَطَّلِبُ الْاِحْتِيَاجِ İhtiyaç anında (Neye?) بِكُلِّ حَقِيرٍ وَنَقِيرٍ Her düşük ve değersiz şeye

فَبِنَاءً عَلَى تَسَلِّيَهُ Ve tesellisini arar (Kimden?) مِنْ كُلِّ ضَعِيفٍ وَنَحِيفٍ Her zayıf ve acizden

ذَلِكَ İşte buna dayalı olarak نَرْتَكِبُ Kalkışıyoruz (Neye?) اَلتَّصْدِيعَ Başınızı ağrıtmaya

(Niçin?) لِتَسْلِيَةِ اَرْبَابِ الْمَسْئَلَةِ Bu derde dûçar olanları teselli etmek için (أَيُّهَا الْمَخْدُومُ

الْمُكَرَّمُ Ey Kıymetli Azizim! اِنَّ الْاِحْسَانَ Hayır işlemek فِى كُلِّ مَحَلٍّ مَحْمُودٌ Her yerde

övülmüştür خُصُوصًا Özellikle de اِلَى جَمَاعَةٍ Bir cemaate (yapılan iyilik) ki لَهُمْ قُرْبُ

الْجِوَارِ Onların komşuluk yönüyle yakınlığı vardır فَقَدْ بَالَغَ Nitekim ciddiyet göstermiştir

(Kim?) اَلنَّبِىُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Nebî –sallallâhu aleyhi ve selem- (Ne hususunda?) فِى اَدَاءِ

حُقُوقِ الْجِوَارِ Komşu haklarının edası hususunda (Nasıl?) عَلَى وَجْهٍ Öyle bir şekilde ki;

مِنْ تِلْكَ الْمُبَالَغَةِ (Neden ötürü?) Ashâb-ı Kiram zannetti ظَنَّ الْاَصْحَابُ الْكِرَامُ Bu ciddiyetten

ötürü (Ne zannetti?) اَنَّهُ سَيُوَرِّثُ Çok yakında mirasçı kılınacağını (Kimin?) اَلْجِيرَانَ

Komşuların ﴿اَلْمَثْنَوِىُّ﴾ :

جون جنين بايكديكر همسايه ايم * توجو خور شيدى وماجون سايه ايم

جه بدى اى مايهء بى مايه كان * كرنكه دارى حق همسايه كان

وَالسَّلاَمُ Selamlar.

